

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 5.4.2011
COM(2011) 173 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Un cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020

1. ÎMBUNĂTĂȚIREA SITUAȚIEI ROMILOR: UN IMPERATIV SOCIAL ȘI ECONOMIC PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI STATELE SALE MEMBRE

Din cele 10-12 milioane¹ de romi care se estimează că trăiesc în Europa, un procent important fac obiectul prejudecăților, intoleranței, discriminării și excluziunii sociale în viața de zi cu zi. Aceștia sunt marginalizați și trăiesc în condiții socioeconomice foarte precare - lucru inacceptabil în Uniunea Europeană (UE) a începutului de secol 21.

Strategia UE Europa 2020 pentru o nouă cale spre creștere - o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii – exclude marginalizarea persistentă, atât economică, cât și socială, a acestei minorități care este cea mai numeroasă din Europa. Se impun acțiuni ferme, desfășurate într-un dialog activ cu comunitatea romă, atât la nivel național, cât și la nivelul UE. Cu toate că responsabilitatea principală pentru aceste acțiuni revine autorităților publice, aceasta constituie în continuare o provocare, dat fiind că integrarea socială și economică a romilor este un proces dual, care presupune o schimbare în mentalitatea majorității oamenilor, dar și în mentalitatea membrilor comunității rome².

Mai întâi de toate, statele membre trebuie să se asigure că romii nu fac obiectul discriminării și că sunt tratați care oricare alți cetățeni ai UE, beneficiind de acces egal la toate drepturile fundamentale astfel cum sunt consacrate în Carta Drepturilor Fundamentale a UE. În plus, trebuie luate măsuri pentru a opri ciclul vicios al transmiterii sărăciei de la o generație la alta. În multe state membre, romii reprezintă un procent important și în creștere din populația de vârstă școlară și, prin urmare, din masa forței de muncă viitoare. Populația romă este tânără: 35,7 % dintre romi au mai puțin de 15 ani, comparativ cu 15,7 % din populația totală a UE. Vârsta medie a romilor este de 25 de ani, față de 40 în UE³. Marea majoritate a romilor de vârstă activă nu au educația necesară pentru a-și găsi un loc de muncă bun. Este, prin urmare, esențial să se investească în educația copiilor romi, pentru a le permite mai târziu să intre cu succes pe piața forței de muncă. În statele membre cu o populație romă importantă, acest lucru are deja un impact economic. Conform estimărilor, în Bulgaria, aproximativ 23 % dintre persoanele nou-intrate pe piața forței de muncă sunt romi, în România procentul fiind de aproximativ 21 %⁴.

Un procent important dintre romii care trăiesc în UE sunt resortisanți ai țărilor terțe care au reședința legală în UE. Ei au parte de aceleași condiții aspre de viață ca și mulți romi care dețin cetățenia UE, trebuind totodată să facă față dificultăților cu care se confruntă migranții veniți din afara UE. Aceste dificultăți sunt abordate în contextul politicilor UE de stimulare a

¹ Termenul „rom” este utilizat – ca și în alte documente politice ale Parlamentului European și ale Consiliului European – ca un termen generic care include grupuri de persoane cu caracteristici culturale mai mult sau mai puțin similare, cum ar fi sinti, travellers, kalé, gens du voyage etc., indiferent dacă sunt sedentari sau nu; se estimează că aproximativ 80 % dintre romi sunt sedentari [SEC(2010)400].

² COM (2010) 133, p. 5.

³ Fundación Secretariado Gitano, *Health and the Roma community, analysis of the situation in Europe* [Sănătate și comunitatea romilor, analiza situației din Europa], 2009. Studiul analizează situația din Bulgaria, Republica Cehă, Grecia, Portugalia, România, Slovacia și Spania.

⁴ Banca Mondială, *Roma Inclusion: An Economic Opportunity for Bulgaria, Czech Republic, România and Serbia* [Incluziunea Romilor: o oportunitate economică pentru Bulgaria, Republica Cehă, România și Serbia], septembrie 2010.

integrării resortisanților țărilor terțe, ținându-se totodată seama de nevoile grupurilor deosebit de vulnerabile⁵.

Integrarea romilor nu numai că va genera beneficii sociale, ci se va materializa și în avantaje economice atât pentru romi, cât și pentru comunitățile din care fac parte. De exemplu, conform unui studiu recent realizat de Banca Mondială⁶, integrarea completă a romilor pe piața muncii ar putea genera beneficii economice estimate la aproximativ 0,5 miliarde € anual în cazul anumitor țări. Participarea unui număr mai mare de romi pe piața muncii ar îmbunătăți productivitatea economică, ar reduce cheltuielile de asistență socială ale guvernelor și ar crește valoarea fondurilor provenite din impozitarea veniturilor. Conform aceluiași studiu realizat de Banca Mondială, beneficiile fiscale ale integrării romilor pe piața muncii sunt estimate la aproximativ 175 de milioane € anual pe țară. Toate aceste consecințe economice și financiare importante care ar decurge din integrarea romilor ar putea, la rândul lor, să favorizeze o mai mare deschidere a publicului larg față de romi, contribuind, astfel, la integrarea fără probleme a acestora în comunitățile din care fac parte.

Integrarea economică a romilor va contribui, de asemenea, la coeziunea socială, va îmbunătăți respectul pentru drepturile fundamentale, inclusiv pentru drepturile persoanelor care aparțin minorităților, și va combate discriminarea pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, socială sau apartenență la o minoritate⁷.

UE a prezentat statelor membre o serie de propuneri în vederea promovării integrării sociale și economice a romilor, cel mai recent în comunicarea sa din aprilie 2010⁸. Statele membre au deja obligația, în temeiul Directivei 2000/43/CE, de a acorda romilor (ca și oricăror alți cetățeni ai UE) acces nediscriminatoriu la educație, ocuparea unui loc de muncă, formare profesională, servicii medicale, protecție socială și locuințe. Monitorizarea riguroasă a transpunerii acestei directive poate constitui un instrument util pentru a cuantifica gradul de integrare a romilor⁹.

În ciuda anumitor progrese înregistrate atât în statele membre, cât și la nivelul UE¹⁰ în ultimii ani, au intervenit puține schimbări efective în situația de zi cu zi a majorității romilor. Potrivit constatărilor Grupului operativ privind romii din cadrul Comisiei¹¹, nu s-au luat încă măsuri ferme și proporționale pentru a soluționa problemele sociale și economice cu care se confruntă o mare parte din populația romă a UE.

Pentru a răspunde acestei provocări și întrucât nediscriminarea luată izolat nu este suficientă pentru a combate excluziunea socială a romilor, Comisia cere instituțiilor UE să aprobe acest

⁵ O comunicare privind o agendă europeană pentru integrarea resortisanților țărilor terțe este prevăzută pentru 2011.

⁶ Banca Mondială, *Roma Inclusion: An Economic Opportunity for Bulgaria, Czech Republic, România and Serbia* [Incluziunea romilor: o oportunitate economică pentru Bulgaria, Republica Cehă, România și Serbia], septembrie 2010.

⁷ Articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și articolul 21 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

⁸ COM (2010) 133, *Integrarea socială și economică a romilor în Europa*.

⁹ Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică (JO L 180, 19.7.2009).

¹⁰ COM(2010) 133, secțiunea 2.

¹¹ Grupul operativ privind romii din cadrul Comisiei a fost creat la 7 septembrie 2010 pentru a raționaliza, evalua și a stabili indicatori pentru modul în care toate statele membre utilizează (inclusiv din punctul de vedere al eficacității) fondurile UE destinate integrării romilor și pentru a identifica eventualele probleme în utilizarea acestor fonduri.

cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor. Acest cadru permite completarea și consolidarea legislației și politicilor UE în materie de egalitate, răspunzând, la nivel național, regional și local, dar și prin dialog cu romii și cu participarea acestora, nevoilor specifice ale acestora în ceea ce privește accesul egal la ocuparea unui loc de muncă, educație, locuințe și servicii medicale.

Acest cadru UE urmărește să aducă schimbări concrete în viața romilor. Este răspunsul UE la situația actuală și nu se substituie responsabilității principale a statelor membre în această privință. Prin acest cadru UE, Comisia Europeană încurajează statele membre, în funcție de dimensiunile populației rome care trăiește pe teritoriile lor¹² și ținând cont de punctul de pornire diferit al fiecărei țări în parte, să adopte sau să dezvolte în continuare o abordare globală cu privire la integrarea romilor și să sprijine următoarele obiective.

2. NECESITATEA UNEI ABORDĂRI SPECIFICE: UN CADRU UE PENTRU STRATEGIILE NAȚIONALE DE INTEGRARE A ROMILOR

Pentru a realiza progrese importante în direcția integrării romilor, este esențial ca în prezent să se intensifice eforturile și să se asigure faptul că politicile de integrare naționale, regionale și locale **vizează situația romilor** într-un mod **clar și specific** și răspund nevoilor romilor prin **măsuri explicite**, care previn și compensează dezavantajele pe care le au aceștia. O abordare specifică, înscrisă în cadrul mai larg al strategiei de combatere a sărăciei și excluziunii – care nu exclude acordarea de sprijin pentru alte grupuri vulnerabile și defavorizate – este compatibilă cu principiul nediscriminării, atât la nivelul UE, cât și la nivel național. Principiul egalității de tratament nu împiedică statele membre să mențină sau să adopte măsuri specifice pentru a preveni sau compensa dezavantajele legate de originea rasială sau etnică¹³. Unele state membre au aplicat deja cu succes acțiuni pozitive în favoarea romilor, considerând că măsurile clasice de incluziune socială nu sunt suficiente pentru a răspunde nevoilor specifice ale romilor¹⁴.

Pentru a se asigura că au fost puse în aplicare politici eficace în statele membre, Comisia propune ca **strategiile naționale de integrare în romilor** să fie concepute sau, în cazul în care există deja, să fie adaptate astfel încât să atingă **obiectivele UE de integrare a romilor**, prin adoptarea de acțiuni specifice și alocarea de fonduri suficiente (naționale, ale UE și din alte surse) care să permită transpunerea în realitate a acestor politici. Comisia propune soluții pentru a elimina barierele actuale în calea utilizării mai eficace a fondurilor UE și pune bazele unui **mecanism robust de monitorizare** pentru a garanta obținerea de rezultate concrete pentru romi.

¹² A se vedea estimările Consiliului Europei la adresa http://www.coe.int/t/dg3/romatravellers/default_EN.asp, incluse în anexa la prezenta comunicare.

¹³ Directiva 2000/43/CE a Consiliului (JO L 180, 19.7.2000).

¹⁴ De exemplu, Traveller Education Support Services (TESS), o asociație locală din Regatul Unit, oferă servicii personalizate pentru asigurarea accesului egal la educație și rezultate educaționale egale pentru copiii călătorilor (*travellers*) și romilor. Un alt exemplu este proiectul Locuri de muncă pentru romi derulat în Bulgaria, care oferă asistență pentru romii care nu lucrează și sprijin pentru întreprinzători. Alte exemple pot fi găsite în raportul Comisiei „Îmbunătățirea instrumentelor pentru incluziunea socială și nediscriminarea romilor în UE”, 2010. A se vedea, de asemenea, Comisia Europeană, „Perspective internaționale cu privire la măsurile de acțiune pozitivă”, 2009.

3. FORMULAREA AMBIȚIEI UE: STABILIREA UNOR OBIECTIVE DE INTEGRARE A ROMILOR

Analiza anuală a creșterii¹⁵ realizată de Comisia Europeană a arătat că statele membre și UE trebuie să depună eforturi considerabile pentru a pune în aplicare Strategia Europa 2020 și pentru a realiza obiectivele principale ale acesteia, flancate de inițiative emblematice¹⁶. Pentru o serie de state membre, gestionarea situației romilor din punctul de vedere al ocupării forței de muncă, al sărăciei și al educației va contribui la realizarea de progrese în direcția îndeplinirii obiectivelor Strategiei Europa 2020 în materie de ocupare a forței de muncă, de incluziune socială și de educație.

Obiectivele UE de integrare a romilor ar trebui să vizeze, în funcție de dimensiunile populației rome, **patru domenii esențiale: accesul la educație, ocuparea unui loc de muncă, servicii medicale și locuințe**. Aceste standarde minime ar trebui să se bazeze pe indicatori comuni, comparabili și fiabili. Atingerea acestor obiective este importantă pentru că ar ajuta statele membre să atingă obiectivele globale ale Strategiei Europa 2020.

- **Accesul la educație: garantarea faptului că toți copiii romi termină cel puțin ciclul primar de învățământ**

Rezultatele școlare ale romilor sunt mult mai slabe decât în restul populației, existând însă diferențe de la un stat membru la altul¹⁷.

Cu toate că frecventarea învățământului primar este obligatorie în toate statele membre, acestea au sarcina de a se asigura că accesul la învățământul primar este disponibil pentru toți copiii la vârstele obligatorii. Conform celor mai fiabile date disponibile în Ancheta asupra forței de muncă din 2009¹⁸, în medie, în UE, 97,5 % din copii termină ciclul primar de învățământ.

Rezultatele anchetelor sugerează faptul că, în unele state membre, doar un număr limitat de copii romi termină ciclul primar de învățământ¹⁹. Copiii romi tind să fie suprareprezentati în formele speciale de învățământ și în școlile segregate. Trebuie consolidate legăturile cu comunitățile prin mediatori culturali/școlari, prin intermediul bisericilor, al asociațiilor sau comunităților religioase și prin participarea activă a părinților romi, în vederea îmbunătățirii competențelor interculturale ale cadrelor didactice, a reducerii segregării și a asigurării respectării obligației de școlarizare în ciclul primar. Comisia planifică o acțiune comună cu Consiliul Europei pentru a pregăti aproximativ 1 000 de mediatori pe o perioadă de doi ani. Mediatorii pot informa și consilia părinții cu privire la funcționarea sistemului local de

¹⁵ COM (2011) 11, Analiza anuală a creșterii: formularea răspunsului cuprinzător al UE la criză.

¹⁶ Dintre cele șapte inițiative emblematice, cele mai relevante în acest context sunt *Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale*, *O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă* și *O Uniune a inovării*.

¹⁷ În ceea ce privește învățământul secundar, participarea romilor este de aproximativ 10 %, conform estimărilor din sondajul Open Society Institute (OSI) din 2008 (date disponibile pentru șapte state membre).

¹⁸ Ancheta asupra forței de muncă, 2009 - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/microdata/lfs>.

¹⁹ Open Society Institute, *International Comparative Data Set on Roma Education* [Date comparative internaționale privind educația romilor], 2008. Datele referitoare la învățământul primar sunt disponibile pentru 6 state membre: Bulgaria, Ungaria, Letonia, Lituania, România și Slovacia. Media ponderată pentru aceste state membre este 42 %.

învățământ și pot contribui la asigurarea tranziției copiilor de la o etapă la alta a carierei lor școlare.

Este bine cunoscut faptul că, în cazul copiilor care nu au mers la școală, au mers mai târziu sau au părăsit timpuriu școala, apar mai târziu dificultăți serioase, de la analfabetism și probleme de cunoaștere a limbii la sentimente de excludere și de inadaptare. Ca urmare, acești copii vor avea mai multe dificultăți să urmeze în continuare o formă de învățământ, să meargă la facultate sau să își găsească un loc de muncă bun. Prin urmare, se încurajează inițiativele care constau în programe „A doua șansă” pentru tinerii adulți care au părăsit timpuriu școala, inclusiv programele care vizează în mod explicit copiii romi. Ar trebui, de asemenea, sprijinite inițiativele de reformă a programelor de formare a profesorilor și de elaborare a unor metode de predare inovatoare. Școlarizarea copiilor care sunt defavorizați din mai multe puncte de vedere presupune un efort de cooperare intersectorială și programe adecvate de sprijin. Grupul la nivel înalt privind alfabetizarea și campania de alfabetizare pe care Comisia urmează să o lanseze ca o contribuție la inițiativa emblematică a Strategiei Europa 2020 – „Noi competențe și noi locuri de muncă” – vor sublinia importanța combaterii analfabetismului în rândul copiilor și adulților romi.

Comisia a adoptat o comunicare privind educația și îngrijirea copiilor preșcolari²⁰, care a evidențiat faptul că nivelul de școlarizare a copiilor romi este semnificativ mai mic, în ciuda faptului că nevoile lor de asistență sunt mai mari. Un acces mai larg la un învățământ preșcolar de înaltă calitate și neselegat poate juca un rol cheie în depășirea dezavantajelor educaționale cu care se confruntă copiii romi, așa cum au evidențiat acțiunile-pilot privind integrarea romilor, care sunt în curs de derulare într-o serie de state membre, cu contribuții de la bugetul UE²¹.

Acesta este motivul pentru care statele membre ar trebui să se asigure că toți copiii romi au acces la o educație de calitate și nu fac obiectul discriminării sau segregării, indiferent dacă sunt sedentari sau nu. Statele membre ar trebui să asigure, ca o cerință minimă, terminarea ciclului primar de învățământ. Ar trebui, de asemenea, în conformitate cu Strategia Europa 2020, să lărgască accesul la o educație și o îngrijire preșcolară de calitate și să reducă numărul cazurilor de abandon școlar timpuriu în rândul copiilor din învățământul secundar. Tinerii romi ar trebui să fie, de asemenea, puternic încurajați să frecventeze învățământul secundar și superior²².

- **Accesul la ocuparea forței de muncă: Reducerea decalajului între romi și restul populației în ceea ce privește ocuparea forței de muncă**

Strategia Europa 2020 stabilește ca obiectiv principal un procent de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75 % (rata medie de ocupare a forței de muncă în UE este de 68,8 %²³). Analiza anuală a creșterii din 2011 a prezentat modul în care statele

²⁰ COM(2011) 66.

²¹ Proiect-pilot: *A Good Start: scaling-up access to quality services for young Roma children* [Un început promițător: lărgirea accesului copiilor romi la servicii de calitate].

²² În acest context, ar trebui analizată în mod activ posibilitatea utilizării unor abordări inovatoare precum accesul la învățare bazat pe TIC și dobândirea de competențe.

²³ COM (2011) 11, Anexa 3, *Proiect de raport comun privind ocuparea forței de muncă*. A se vedea, de asemenea, Ancheta asupra forței de muncă, 2009: pentru anul 2009, rata de ocupare a fost de 62,5 % pentru femeii și de 75,8 % pentru bărbați -

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=t2020_10

membre stabilesc obiective naționale de ocupare a forței de muncă în cadrul programelor naționale de reformă, măsurând progresele realizate în raport cu aceste obiective. Datele empirice și cercetarea privind situația socioeconomică a romilor arată că există un decalaj semnificativ între rata de ocupare a romilor și cea a restului populației.

Banca Mondială a constatat că, în cazul romilor, ratele de ocupare (în special pentru femei) sunt cu mult inferioare celor ale majorității nerome²⁴. O anchetă realizată de Agenția Europeană pentru Drepturi Fundamentale în șapte state membre evidențiază, de asemenea, decalaje importante și indică faptul că romii se consideră a fi extrem de discriminați în domeniul ocupării forței de muncă²⁵.

Acesta este motivul pentru care statele membre ar trebui să acorde romilor acces deplin și într-un mod nediscriminatoriu la formarea profesională, pe piața muncii și la instrumente și inițiative privind desfășurarea unei activități independente. Ar trebui încurajat accesul la microcredite. În sectorul public, ar trebui acordată o atenție adecvată angajării de funcționari publici calificați din rândul romilor. Serviciile publice de ocupare a forței de muncă pot oferi asistență romilor prin servicii personalizate și mediere. Acest lucru poate contribui la atragerea romilor pe piața forței de muncă și, astfel, la creșterea ratei de ocupare a forței de muncă.

- **Accesul la servicii medicale: Reducerea decalajului între romi și restul populației în ceea ce privește sănătatea**

În UE, speranța de viață la naștere este de 76 de ani pentru bărbați și 82 de ani pentru femei²⁶. Pentru romi, se estimează că aceasta este cu 10 ani mai mică²⁷. În plus, în timp ce rata mortalității infantile în UE este de 4,3 la o mie de nou-născuți vii²⁸, există dovezi că rata este mult mai mare în rândul comunităților de romi. Un raport al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare privind situația din cinci țări a constatat că rata mortalității infantile în rândul romilor este de două până la șase ori mai mare decât în cazul restului populației, cu variații de la o țară la alta. Un nivel ridicat al mortalității infantile în rândul comunității rome se semnalează și în alte țări²⁹.

Această disparitate reflectă decalajul global de nivel de sănătate între romi și populația neromă. Diferența este legată de condițiile precare de trai ale romilor, de lipsa unor campanii de informare adresate acestora, de accesul limitat la servicii medicale de calitate și de expunerea la riscuri de sănătate mai mari. În ancheta Agenției pentru Drepturi Fundamentale,

²⁴ Banca Mondială, op.cit.

²⁵ Agenția pentru Drepturi Fundamentale, *European Union Minorities and Discrimination Survey, Main Results Report* [Anchetă privind minoritățile din Uniunea Europeană și discriminarea, Raport privind rezultatele principale], 2009.

²⁶ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/dataset?p_product_code=TSDPH100

²⁷ COM (2009) 567, Solidaritate în domeniul sănătății: Reducerea inegalităților în materie de sănătate în UE. A se vedea, de asemenea, Fundación Secretariado Gitano, op cit. și Sepkowitz K, *Health of the World's Roma population* [Sănătatea populației rome la nivel mondial], 2006, studiu bazat pe situația din Republica Cehă, Irlanda, Slovacia și Bulgaria.

²⁸ Raportul dintre numărul de decese înregistrate în rândul copiilor sub un an în cursul anului și numărul de nou-născuți vii din acel an. Date furnizate de Eurostat, 2009 -

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=demo_minfind&lang=en

²⁹ PNUD, *The Roma in Central and Eastern Europe, Avoiding the Dependency Trap* [Romii din Europa Centrală și de Est – evitarea capcanei dependenței], 2003. Bulgaria, România, Slovacia, Ungaria și Republica Cehă. Comisia pentru egalitatea și drepturile omului, *Inequalities Experienced by Gypsy and Traveller Communities: A review* [Inegalitățile cu care se confruntă comunitățile de țigani și călători: o analiză], 2009.

discriminarea de către personalul medical a apărut, de asemenea, ca o problemă deosebită pentru romi³⁰: 17 % au indicat că au făcut obiectul discriminării în acest domeniu în cele 12 luni anterioare anchetei. Utilizarea serviciilor de prevenție în rândul populației rome este scăzută și, potrivit unor studii, peste 25 % dintre copiii romi nu au făcut toate vaccinurile obligatorii³¹.

Acesta este motivul pentru care statele membre ar trebui să ofere acces la servicii medicale de calitate în special femeilor și copiilor romi, dar și îngrijire preventivă și servicii sociale la un nivel similar și în aceleași condiții romilor ca și pentru restul populației. Acolo unde este posibil, romii cu calificare corespunzătoare ar trebui să fie implicați în programe de asistență medicală destinate comunităților lor.

- **Acces la locuințe și la servicii esențiale: *Reducerea decalajului între romi și restul populației în ceea ce privește accesul la locuințe și la utilități publice (cum ar fi apă, electricitate și gaz)***

Între 72 % și 100 % din gospodăriile din UE sunt conectate la o rețea publică de alimentare cu apă³². Cu toate acestea, situația romilor este mult mai gravă. Aceștia locuiesc adesea în condiții precare, inclusiv fără un acces adecvat la utilități publice, cum ar fi apa, electricitatea sau gazul, iar romii nesedentari au adesea dificultăți în a găsi spații amenajate în care să aibă acces la apă³³. Acest lucru are un impact negativ asupra sănătății lor și a integrării lor globale în societate.

Acesta este motivul pentru care statele membre ar trebui să promoveze accesul nediscriminatoriu la locuințe, inclusiv la locuințe sociale. Acțiunile legate de accesul la locuințe trebuie înglobate într-o abordare integrată, care să includă, în special, măsuri în materie de educație, sănătate, afaceri sociale, ocuparea forței de muncă, securitate și desegregare. Statele membre ar trebui să răspundă, de asemenea, nevoilor specifice ale romilor nesedentari (de exemplu, prin furnizarea de acces la spații amenajate adecvate pentru romii nesedentari). Ar trebui să intervină în mod activ, prin programe specifice, cu implicarea autorităților regionale și locale.

4. STRATEGIILE NAȚIONALE DE INTEGRARE A ROMILOR: UN ANGAJAMENT POLITIC CLAR DIN PARTEA STATELOR MEMBRE

Pornind de la experiența statelor membre, inclusiv a celor care participă la Deceniul Romilor³⁴, Comisia invită statele membre să-și alinieze strategiile naționale de integrare a

³⁰ Agenția pentru Drepturi Fundamentale, Ancheta privind minoritățile din Uniunea Europeană și discriminarea, Raport privind rezultatele principale, 2009.

³¹ Fundación Secretariado Gitano, op.cit. A se vedea, de asemenea, Universitatea din Sheffield, *The Health Status of Gypsies and Travellers in England* [Starea de sănătate a ȋiganilor și călătorilor în Anglia], 2004.

³² Date Eurostat, 2002 - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/8-21032006-AP/EN/8-21032006-AP-EN.PDF

³³ Agenția pentru Drepturi Fundamentale, Condițiile de locuit ale romilor și călătorilor în Uniunea Europeană, Raport comparativ, 2009.

³⁴ Deceniul de integrare a romilor 2005-2015 este o inițiativă internațională care reunește guverne, organizații internaționale partenere și societatea civilă, cu scopul de a accelera progresele în direcția incluziunii romilor și de a analiza progresele înregistrate într-un mod transparent și cuantificabil. Cele douăsprezece țări care participă în prezent la Deceniu sunt Bulgaria, Republica Cehă, Ungaria, România, Slovacia, Spania, dar și Albania, Bosnia și Herțegovina, Croația, Fosta Republică Iugoslavă a

romilor la abordarea specifică expusă mai sus și să își extindă perioada de planificare până în 2020. Statele membre care nu au adoptat încă strategii naționale de integrare a romilor sunt invitate să își fixeze obiective similare, în funcție de dimensiunile populației rome care trăiește pe teritoriul lor³⁵ și ținând cont de punctul de pornire diferit al fiecărei țări în parte, precum și de specificitățile populațiilor respective.

Strategiile naționale ale statelor membre ar trebui să urmărească o abordare specifică, care, în conformitate cu **Principiile comune de bază privind incluziunea romilor**³⁶, va contribui în mod activ la integrarea socială a romilor în societate și la eliminarea segregării acolo unde aceasta persistă. Strategiile ar trebui să se integreze în cadrul mai larg al Strategiei Europa 2020 și să contribuie la aceasta și ar trebui, prin urmare, să fie **coerente cu programele naționale de reformă**.

Atunci când elaborează strategiile naționale de integrare a romilor, statele membre ar trebui să țină seama de următoarele abordări:

- să stabilească **obiective naționale** realizabile **pentru integrarea romilor** pentru a elimina decalajul față de restul populației. Aceste obiective ar trebui să vizeze cel puțin cele patru obiective UE de integrare a romilor legate de accesul la educație, ocuparea unui loc de muncă, servicii medicale și locuințe;
- să identifice, acolo unde este cazul, **microregiunile defavorizate sau cartierele segregate** în care comunitățile trăiesc în condițiile cele mai precare, folosind indicatori socioeconomiци și teritoriali deja existenți (și anume nivelul educațional foarte slab, șomajul pe termen lung etc. ...);
- să aloce **fonduri suficiente de la bugetele naționale**, care să fie completate, după caz, cu fonduri internaționale și din partea UE;
- să includă **metode drastice de monitorizare** pentru a evalua impactul acțiunilor de integrare a romilor, precum și un mecanism de revizuire pentru a permite adaptarea strategiei;
- să fie concepute, puse în aplicare și monitorizate **în strânsă cooperare și în cadrul unui dialog permanent cu organizațiile societății civile care apără drepturile romilor, cu autoritățile regionale și locale**.

Macedoniei, Muntenegru și Serbia. Slovenia are statut de observator. Organizațiile internaționale partenere ale Deceniului sunt Banca Mondială, OSI, PNUD, Consiliul Europei, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, OSCE, ERIO (Oficiul de informare a romilor din Europa), ERTF (Forumul European al Romilor și Călătorilor), ERRC (Centrul European pentru Drepturile Romilor), ONU-HABITAT, ICNUR și UNICEF.

³⁵ A se vedea estimările Consiliului Europei la adresa http://www.coe.int/t/dg3/romatravellers/default_EN.asp, incluse în anexa la prezenta comunicare.

³⁶ Cele 10 Principii comune de bază privind incluziunea romilor au fost prezentate în cadrul primei reuniuni a Platformei, la 24 aprilie 2009. Au fost anexate la concluziile Consiliului din 8 iunie 2009 și cuprind: 1) politici constructive, pragmatice și nediscriminatorii, 2) adaptare explicită, dar nu exclusivă, 3) abordare interculturală, 4) vizând integrarea în masa populației, 5) conștientizarea dimensiunii de gen, 6) transferul politicilor bazate pe date factuale, 7) utilizarea instrumentelor UE, 8) implicarea autorităților regionale și locale, 9) implicarea societății civile și 10) participarea activă a romilor.

- Să numească un **punct de contact național pentru strategia națională de integrare a romilor**, care să aibă autoritatea de a coordona dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiei sau, după caz, să se bazeze pe structurile administrative adecvate existente.

Statele membre sunt rugate să elaboreze sau să își revizuiască strategiile naționale de integrare a romilor și să le prezinte Comisiei până la sfârșitul lunii decembrie 2011. În primăvara anului 2012, înaintea reuniunii anuale a Platformei romilor, Comisia va evalua aceste strategii naționale și va transmite Parlamentului European și Consiliului un raport privind progresele înregistrate în acest sens.

5. OBȚINEREA DE REZULTATE CONCRETE PENTRU ROMI

Punerea în aplicare și reușita strategiilor naționale de integrare a romilor vor depinde foarte mult de alocarea eficace și suficientă a resurselor naționale. Desigur, doar fondurile UE nu pot rezolva situația romilor, însă Comisia reamintește faptul că **fonduri UE** de până la **26,5 miliarde €** sunt în prezent programate pentru a sprijini eforturile statelor membre în domeniul incluziunii sociale, inclusiv pentru a sprijini eforturile de ajutorare a romilor³⁷.

În aprilie 2010, Comisia³⁸ a invitat statele membre să se asigure că instrumentele financiare ale UE existente, în special fondurile structurale și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, sunt accesibile romilor. Consiliul a sprijinit această abordare în iunie 2010³⁹. Cu toate acestea, majoritatea statelor membre nu folosesc încă suficient fondurile UE disponibile pentru a răspunde nevoilor romilor.

Realizarea de progrese în cadrul perioadei de programare în curs (2007-2013) ...

- Pentru a depăși problemele în dezvoltarea unor strategii adecvate și a unor măsuri eficiente pentru a le pune în aplicare în cazul în care acestea există, statele membre sunt invitate să își modifice programele operaționale cofinanțate prin fondurile structurale și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală pentru a sprijini mai bine proiectele care vizează romii și pentru a le alinia la strategiile proprii de integrare a romilor.
- Comisia va analiza împreună cu statele membre modificările aduse programelor operaționale pentru a răspunde nevoilor noi, a simplifica implementarea acestora și a accelera punerea în practică a priorităților, inclusiv prin utilizarea abordării integrate în materie de locuințe prevăzută de Regulamentul modificat privind Fondul european de dezvoltare regională⁴⁰. Comisia va examina rapid cererile de

³⁷ În cazul Fondului Social European, 9,6 miliarde € au fost alocate în perioada 2007-2013 pentru măsuri care vizează incluziunea socioeconomică a persoanelor defavorizate – inclusiv a romilor marginalizați - și 172 milioane € au fost în mod explicit alocate pentru acțiuni care vizează integrarea romilor. În cazul Fondului European de Dezvoltare Regională (FEDER), peste 16,8 miliarde € sunt planificate pentru infrastructura socială.

³⁸ COM(2010) 133.

³⁹ Concluziile Consiliului din 7 iunie 2010, 10058/10+COR 1.

⁴⁰ Regulamentul nr. 437/2010 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 132, 29.5.2010). La 9 februarie 2011, Comisia a publicat o notă orientativă privind punerea în aplicare, în cadrul FEDER, a intervențiilor integrate din domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate, aprobată de Comitetul pentru coordonarea fondurilor.

modificare a programelor care au legătură cu strategiile naționale de integrare a romilor.

- Statele membre au la dispoziție fonduri UE importante destinate acordării de asistență tehnică (4 % din totalitatea fondurilor structurale), total din care statele membre nu folosiseră, în medie, decât 31 % din alocările planificate până la sfârșitul anului 2009. Aceste sume ar fi pierdute dacă nu ar fi folosite. Prin urmare, atunci când își elaborează strategiile naționale de integrare a romilor, statele membre ar trebui să apeleze mai mult la asistența tehnică⁴¹ acordată de UE pentru a-și îmbunătăți capacitățile de gestionare, de monitorizare și de evaluare și în ceea ce privește proiectele care vizează romii. Statele membre ar putea folosi, de asemenea, acest instrument pentru a face apel la expertiza în domeniu a organizațiilor regionale, naționale și internaționale în ceea ce privește elaborarea, punerea în aplicare și monitorizarea intervențiilor.
- Pentru a surmonta problema deficiențelor de capacitate, cum ar fi lipsa de cunoștințe specializate (know-how) și de capacitate administrativă a autorităților de gestionare și dificultățile asociate combinării fondurilor pentru a sprijini proiecte integrate, Comisia invită statele membre să aibă în vedere încredințarea sarcinii de gestionare și punere în aplicare a unor părți ale proiectelor lor organismelor intermediare, precum organizații internaționale, organisme de dezvoltare regionale, biserici și organizații sau comunități religioase, precum și organizațiilor neguvernamentale care au o experiență dovedită în materie de integrarea romilor și cunosc actorii din teren⁴². În această privință, rețeaua Comitetului Economic și Social European ar putea constitui un instrument util⁴³.
- Statele membre ar trebui, de asemenea, să aibă în vedere posibilitatea utilizării Instrumentului european de microfinanțare Progress⁴⁴, pentru care sunt disponibile fonduri UE în valoare totală de 100 de milioane € pentru perioada 2010-2013. Comisia estimează că această sumă poate avea un efect de levier pentru a atrage fonduri de peste 500 de milioane € în microcredite în următorii opt ani. Comunitățile de romi sunt unul dintre grupurile țintă ale acestui instrument⁴⁵. Oferind comunităților rome oportunitatea de a demara activități productive autonome i-ar putea motiva pe oameni să participe în mod activ la o formă de muncă regulată, ar reduce dependența de ajutoarele sociale și ar inspira generațiile viitoare.
- Atunci când concep și pun în aplicare strategiile naționale de integrare a romilor, statele membre sunt încurajate să folosească Inițiativa europeană privind inovarea socială, pe care Comisia intenționează să o lanseze în 2011, astfel cum se prevede

⁴¹ COM(2010) 110, *Politica de coeziune: Raport strategic 2010 privind punerea în aplicare a programului 2007-2013* și SEC(2010) 360 au semnalat faptul că statele membre au folosit în medie doar 31 % din alocările financiare pentru elaborarea, punerea în aplicare și monitorizarea politicii de coeziune.

⁴² În conformitate cu articolele 42 și 43 din Regulamentul nr. 1083/2006 al Consiliului, cu privire la subvențiile globale (JO L 210, 31.7.2006).

⁴³ Comitetul Economic și Social European are o rețea de puncte de contact naționale în organizațiile societății civile prin intermediul comitetelor economice și sociale naționale și al organizațiilor similare.

⁴⁴ Decizia nr. 283/2010/UE a Parlamentului European și Consiliului din 25 martie 2010.

⁴⁵ Comisia sprijină deja, de exemplu, Kiútprogram, un proiect pilot de mici dimensiuni care pune la dispoziția comunității de romi din Ungaria microcredite relativ mici.

în inițiativă emblematică „Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale”. Această abordare bazată pe inovare poate contribui la îmbunătățirea eficacității politicilor de incluziune socială.

... și după 2013

Întrucât strategiile naționale de integrare a romilor ar trebui să acopere perioada 2011-2020, este important să se valorifice la maximum fondurile care vor fi puse la dispoziție în cadrul noului cadru financiar multianual (CFM). CFM va stabili modul în care viitorul buget al UE va sprijini obiectivele Strategiei Europa 2020.

Încă din momentul elaborării sale, Strategia Europa 2020 ține cont de situația populației rome⁴⁶. Acțiunile de sprijinire a integrării romilor vor constitui parte integrantă a instrumentelor financiare ale UE relevante, în special a fondurilor consacrate politicii de coeziune. Atunci când va elabora propunerile pentru viitorul cadru de reglementare a politicii de coeziune, pe baza orientărilor prezentate în cadrul revizuirii bugetare⁴⁷ și în concluziile celui de al cincilea raport privind politica de coeziune, Comisia va depune eforturi pentru a aborda eventualele bariere actuale în calea unei utilizări eficiente a fondurilor destinate politicii de coeziune pentru a sprijini integrarea romilor.

Va fi important să se garanteze faptul că prioritățile de investiții ale diferitelor fonduri care pot fi utilizate în domeniul incluziunii sociale și al combaterii sărăciei stau la baza punerii în aplicare a programelor naționale de reformă și a strategiilor naționale de integrare a romilor. Ar trebui stabilite, de asemenea, condițiile prealabile necesare pentru acordarea unui sprijin eficient și orientat spre rezultate, inclusiv printr-o mai bună evaluare. În plus, va fi examinată posibilitatea utilizării de stimulente pozitive pentru a corecta inegalitățile constatate. Totodată, simplificarea procedurilor în beneficiul utilizatorilor programelor va constitui unul dintre principalele elemente de care Comisia va ține seama la elaborarea propunerilor viitoare. Acest lucru este deosebit de important pentru proiectele care abordează nevoile romilor.

6. PROMOVAREA INTEGRĂRII ROMILOR ÎN AFARA UE: SITUAȚIA SPECIALĂ A ȚĂRILOR IMPLICATE ÎN PROCESUL DE ADERARE

Strategia de extindere a Comisiei⁴⁸ a evidențiat situația precară a multor romi din Balcanii de Vest și din Turcia. Numărul acestora este estimat de către Consiliul Europei la 3,8 milioane.

Romii din țările implicate în procesul de aderare se confruntă cu probleme similare sau chiar mai grave decât în multe state membre ale UE: excluziune socială, segregare și marginalizare care conduc la o educație precară, la șomaj cronic, la un acces limitat la servicii medicale, la locuințe și la servicii esențiale, precum și la sărăcie pe scară largă. În plus, ca urmare a războaielor din regiunea Balcanilor, multe familii de romi au trebuit să se mute ca persoane strămutate în alte țări din regiune sau în Europa de Vest. În Turcia, grupurile de romi sunt diverse, însă un procent important face obiectul excluziunii sociale sub multiple forme.

⁴⁶ Orientările integrate pentru politicile economice și de ocupare a forței de muncă (nr. 10) includ o trimitere explicită la romi. În plus, inițiativa emblematică „Platforma de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale” descrie modul de abordare a integrării romilor în cadrul politicii globale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale. Alte orientări pentru politicile de ocupare a forței de muncă promovează potențialul de angajare într-un mod care sprijină integrarea socioeconomică a romilor.

⁴⁷ COM(2010) 700, *Revizuirea bugetului UE*.

⁴⁸ COM(2010) 660, *Strategia de extindere și principalele provocări în perioada 2010-2011*.

Învățămintele desprinse din aderările trecute sugerează faptul că promovarea integrării romilor necesită un angajament politic consolidat față de incluziunea romilor, alocarea unor resurse adecvate în cadrul bugetelor naționale, o mai bună coordonare cu toți donatorii relevanți, o evaluare sistematică și o monitorizare sporită. Obiectivele UE de integrare a romilor sunt în egală măsură relevante pentru aceste țări. Strategiile naționale de integrare a romilor și planurile de acțiune (elaborate, în cele mai multe cazuri, în cadrul Deceniului de Incluziune a Romilor 2005-2015) ar trebui revizuite în lumina acestor obiective. Turcia nu a adoptat încă un cadru național pentru a aborda problema incluziunii romilor.

Comisia se angajează să sprijine, la nivel regional și național, eforturile acestor țări de a îmbunătăți incluziunea socială și economică a romilor, prin:

- îmbunătățirea furnizării de asistență în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare în sensul unei programări naționale și cu beneficiari multipli, strategice și orientate spre rezultate, cu accent pe o abordare sectorială a dezvoltării sociale. Comisia implementează sau planifică în prezent proiecte cu o valoare totală de peste 50 de milioane €, care ar putea să fie folosite în totalitate sau în parte și în beneficiul comunităților de romi;
- consolidarea implicării societății civile prin încurajarea dialogurilor instituționalizate cu reprezentanții romilor pentru ca aceștia să se implice și să-și asume responsabilități în formularea, punerea în aplicare și monitorizarea politicilor la nivel regional, național și local;
- monitorizarea strânsă a progreselor înregistrate de fiecare țară în ceea ce privește situația economică și socială a romilor și prezentarea anuală a concluziilor sale în cadrul rapoartelor privind progresele înregistrate în procesul de extindere.

7. CONSOLIDAREA ROLULUI SOCIETĂȚII CIVILE: UN ROL MAI PROEMINENT PENTRU PLATFORMA EUROPEANĂ PENTRU INCLUZIUNEA ROMILOR

Platforma europeană pentru incluziunea romilor⁴⁹ este un forum util pentru purtarea de dezbateri și adoptarea de acțiuni concertate între toate părțile interesate: instituțiile UE, guvernele naționale, organizațiile internaționale, mediul academic și reprezentanți ai societății civile române. Platforma a contribuit în mod semnificativ la creșterea gradului de sensibilizare a politicilor europene și naționale la nevoile romilor.

Comisia este hotărâtă să joace un rol mai activ în cadrul Platformei și să consolideze rolul acesteia, valorificând experiența trecută și corelând acțiunile acesteia în domeniu cu cele patru domenii prioritare ale strategiilor naționale de integrare a romilor.

Platforma ar trebui să dea părților interesate, în special reprezentanților comunităților de romi, posibilitatea de a juca un rol în Cadrul european pentru strategiile naționale de integrare a romilor. Platforma consolidată poate sprijini statele membre în găsirea de soluții politice relevante prin schimbul de bune practici și prin discutarea abordărilor organizațiilor

⁴⁹ Prima reuniune a Platformei a avut loc în 2009, ca urmare a concluziilor Consiliului Afaceri Generale din 8 decembrie 2008, care a îndemnat Comisia să organizeze un schimb de bune practici și de experiențe între statele membre cu privire la incluziunea romilor, să ofere sprijin analitic și să stimuleze cooperarea dintre toate părțile interesate de acest subiect, inclusiv organizațiile care reprezintă romii, în contextul unei platforme europene integrate. Concluziile Consiliului Afaceri Generale, 15976/1/08 REV 1.

internaționale care au experiență în promovarea incluziunii romilor. De asemenea, Platforma va da Comisiei feedback cu privire la rezultatele eforturilor naționale de la fața locului prin intermediul societății civile române.

8. MĂSURAREA PROGRESSELOR ÎNREGISTRATE: INSTITUIREA UNUI SISTEM DE MONITORIZARE ROBUST

În prezent, este dificil să se obțină date precise, detaliate și complete privind situația romilor în statele membre și să se identifice măsurile concrete care au fost luate pentru a combate excluziunea și discriminarea romilor. Este imposibil să se evalueze dacă astfel de măsuri au dat rezultatele scontate, prin urmare este important să se culeagă date fiabile.

De aceea este necesar să se instituie un **mecanism de monitorizare robust**, cu indicatori clari, care va asigura faptul că rezultatele tangibile obținute sunt măsurate, că fondurile destinate integrării romilor au ajuns la beneficiarii finali, că s-au înregistrat progrese în îndeplinirea obiectivelor UE de integrare a romilor și că au fost puse în aplicare strategii naționale de integrare a romilor.

Comisia va prezenta anual un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la progresele realizate în statele membre în ceea ce privește integrarea populației române și cu privire la atingerea obiectivelor.

Comisia va face acest lucru bazându-se de proiectul pilot de anchetă privind gospodăriile române, desfășurat de Programul de Dezvoltare al Organizației Națiunilor Unite în cooperare, în special, cu Banca Mondială și cu Agenția pentru Drepturi Fundamentale⁵⁰. Comisia solicită Agenției pentru Drepturi Fundamentale să extindă această anchetă privind românii la toate statele membre și să o desfășoare periodic pentru a măsura progresele înregistrate pe teren. Agenția pentru Drepturi Fundamentale, în colaborare cu alte organisme relevante, cum ar fi Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă, va culege date cu privire la situația romilor în ceea ce privește accesul acestora la locuri de muncă, la educație, servicii medicale și locuințe. Vor fi culese date și din studii specifice de cercetare finanțate prin programul „Științe umaniste și socioeconomice” al celui de al 7-lea program-cadru. Pe toată durata acestui proces, Comisia, Agenția pentru Drepturi Fundamentale și alte organisme ale Uniunii vor respecta, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din TUE, identitățile naționale ale statelor membre, inerente structurilor lor fundamentale politice și constituționale, inclusiv în ceea ce privește autonomia locală și regională.

Comisia va ține seama, de asemenea, de acțiunile în curs desfășurate în cadrul metodei deschise de coordonare în domeniul politicilor sociale și de contribuțiile altor state membre, bazate pe sistemele proprii de monitorizare a integrării romilor. Monitorizarea atentă de către statele membre și părțile interesate a punerii în aplicare a strategiilor naționale de integrare a romilor este o metodă fiabilă de consolidare a transparenței și a gradului de responsabilizare, pentru a asigura un impact cât mai eficace în ceea ce privește integrarea romilor.

Programele naționale de reformă, împreună cu procesul de monitorizare și de evaluare *inter pares* a Strategiei Europa 2020 ar trebui să constituie o sursă suplimentară de informații pentru evaluarea progreselor realizate și oferirea de orientări statelor membre.

⁵⁰

Ancheta PNUD, cofinanțată de DG REGIO și pregătită în cooperare cu DG REGIO, FRA, Banca Mondială și OSI (primăvara anului 2011-rezultate în toamnă): au fost vizate 11 state membre (Bulgaria, Republica Cehă, Grecia, Ungaria, Polonia, România, Slovacia, Franța, Italia, Spania și Portugalia).

Pentru a obține date utile pe termen lung, Comisia va promova, de asemenea, cooperarea între oficiile naționale de statistică și Eurostat, astfel încât să fie în măsură să identifice metode prin care să cartografieze, pentru început, microregiunile cel mai puțin dezvoltate din UE, în care locuiesc grupurile cele mai marginalizate, în special romii. Această abordare teritorială a culegerii datelor are o relevanță directă pentru combaterea sărăciei și excluziunii romilor. În plus, Agenția pentru Drepturi Fundamentale ar trebui să colaboreze cu statele membre pentru a dezvolta metode de monitorizare care pot oferi o analiză comparativă a situației romilor în Europa.

9. CONCLUZIE: 10 ANI PENTRU A SCHIMBA LUCRURILE

Acest Cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor oferă oportunitatea unei acțiuni solidare, la toate nivelurile (UE, național, regional) și cu toate părțile interesate, inclusiv cu romii, pentru a găsi soluții la una dintre cele mai serioase provocări sociale din Europa: eliminarea excluziunii romilor. Cadrul vine în completarea legislației și politicilor UE existente în materie de nediscriminare, drepturi fundamentale, libera circulație a persoanelor și drepturile copilului⁵¹. Cadrul prezintă obiectivele UE pentru integrarea romilor care ar trebui realizate la nivel național, regional și local. Aceste obiective ambițioase nu vor fi atinse decât dacă există un angajament clar din partea statelor membre și al autorităților naționale, regionale și locale și sunt implicate organizațiile societății civile române.

Comisia invită Parlamentul European, Consiliul European, Consiliul, Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social European să aprobe cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor. De peste un deceniu, instituțiile UE au îndemnat constant statele membre și țările candidate să îmbunătățească integrarea socială și economică a romilor. Acum este momentul să schimbăm bunele intenții în acțiuni mai concrete.

⁵¹ COM (2011) 60, *O agenda a UE pentru drepturile copilului*.

Anexă - Tabel elaborat pe baza datelor Consiliului Europei (http://www.coe.int/t/dg3/romatravellers/default_en.asp)

Cifre preluate dintr-un document elaborat de Divizia romi și călători din cadrul Consiliul Europei							
Țări europene (State membre ale UE)	Populația totală a țării (iulie 2009)	Numărul oficial (ultimul recensământ)	Estimare minimă	Estimare maximă	Estimare medie	% din totalul populației (din medii)	Actualizat
<i>Austria</i>	8 205 533	Nu există date disponibile	20 000	30 000	25 000	0,30%	14/09/2010
<i>Belgia</i>	10 414 336	Nu există date disponibile	20 000	40 000	30 000	0,29%	14/09/2010
<i>Bulgaria</i>	7 262 675	370 908 (2001)	700 000	800 000	750 000	10,33%	14/09/2010
<i>Cipru</i>	792 604	560 (1960)	1 000	1 500	1 250	0,16%	3/08/2009
<i>Republica Cehă</i>	10 220 911	11 718 (2001)	150 000	250 000	200 000	1,96%	14/09/2010
<i>Danemarca</i>	5 484 723	Nu există date disponibile	1 000	10 000	5 500	0,10%	3/08/2009
<i>Estonia</i>	1 307 605	584 (2009)	1 000	1 500	1 250	0,10%	3/08/2009
<i>Finlanda</i>	5 244 749	Nu există date disponibile	10 000	12 000	11 000	0,21%	3/08/2009
<i>Franța</i>	64 057 790	Nu există date disponibile	300 000	500 000	400 000	0,62%	14/09/2010
<i>Germania</i>	82 400 996	Nu există date disponibile	70 000	140 000	105 000	0,13%	14/09/2010
<i>Grecia</i>	10 722 816	Nu există date disponibile	180 000	350 000	265 000	2,47%	14/09/2010

<i>Ungaria</i>	9 930 915	190 046 (2001)	400 000	1 000 000	700 000	7,05%	14/09/2010
<i>Irlanda</i>	4 156 119	22 435 (2006)	32 000	43 000	37 500	0,90%	14/09/2010
<i>Italia</i>	59 619 290	Nu există date disponibile	110 000	170 000	140 000	0,23%	14/09/2010
<i>Letonia</i>	2 245 423	8 205 (2000)	13 000	16 000	14 500	0,65%	3/08/2009
<i>Lituania</i>	3 565 205	2 571 (2001)	2 000	4 000	3 000	0,08%	3/08/2009
<i>Luxemburg</i>	486 006	Nu există date disponibile	100	500	300	0,06%	3/08/2009
<i>Malta</i>	403 532	Nu există date disponibile	0	0	0	0,00%	3/08/2009
<i>Țările de Jos</i>	16 645 313	Nu există date disponibile	32 000	48 000	40 000	0,24%	14/09/2010
<i>Polonia</i>	38 500 696	12 731(2002)	15 000	60 000	37 500	0,10%	14/09/2010
<i>Portugalia</i>	10 676 910	Nu există date disponibile	40 000	70 000	55 000	0,52%	14/09/2010
<i>România</i>	22 246 862	535 140 (2002)	1 200 000	2 500 000	1 850 000	8,32%	14/09/2010
<i>Republica Slovacia</i>	5 455 407	89 920 (2001)	400 000	600 000	500 000	9,17%	14/09/2010
<i>Slovenia</i>	2 007 711	3 246 (2002)	7 000	10 000	8 500	0,42%	3/08/2009
<i>Spania</i>	46 157 822	Nu există date disponibile	650 000	800 000	725 000	1,57%	14/09/2010
<i>Suedia</i>	9 276 509	Nu există date disponibile	35 000	50 000	42 500	0,46%	14/09/2010

<i>Regatul Unit</i>	60 943 912	Nu există date disponibile	150 000	300 000	225 000	0,37%	14/09/2010
Total în UE					6 172 800	1,73%	
(State care nu sunt membre ale UE)							
<i>Albania</i>	3 619 778	1261 (2001)	80 000	150 000	115 000	3,18%	14/09/2010
<i>Andora</i>	72 413	Nu există date disponibile	0	0	0	0,00%	3/08/2009
<i>Armenia</i>	2 968 586	Nu există date disponibile	2 000	2 000	2 000	0,07%	3/08/2009
<i>Azerbaidjan</i>	8 177 717	Nu există date disponibile	2 000	2 000	2 000	0,02%	3/08/2009
<i>Belarus</i>	9 685 768	Nu există date disponibile	10 000	70 000	40 000	0,41%	14/09/2010
<i>Bosnia și Herțegovina</i>	4 590 310	8 864 (1991)	40 000	60 000	50 000	1,09%	14/09/2010
<i>Croația</i>	4 491 543	9 463 (2001)	30 000	40 000	35 000	0,78%	14/09/2010
<i>Georgia</i>	4 630 841	1 744 (1989)	2 000	2 500	2 250	0,05%	3/08/2009
<i>Islanda</i>	304 367	Nu există date disponibile	0	0	0	0,00%	3/08/2009
<i>Kosovo*</i>	2 542 711	45 745 (1991)	25 000	50 000	37 500	1,47%	14/09/2010
<i>Liechtenstein</i>	34 498	Nu există date disponibile	0	0	0	0,00%	3/08/2009

<i>"Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei"</i>	2 061 315	53 879 (2002)	135 500	260 000	197 750	9,59%	14/09/2010
<i>Republica Moldova</i>	4 324 450	12 280 (2004)	15 000	200 000	107 500	2,49%	14/09/2010
<i>Monaco</i>	32 796	Nu există date disponibile	0	0	0	0,00%	3/08/2009
<i>Munte negru</i>	678 177	2 826 (2003)	15 000	25 000	20 000	2,95%	14/09/2010
<i>Norvegia</i>	4 644 457	Nu există date disponibile	4 500	15 700	10 100	0,22%	3/08/2009
<i>Federația Rusă</i>	140 702 094	182 617 (2002)	450 000	1 200 000	825 000	0,59%	14/09/2010
<i>San Marino</i>	29 973	Nu există date disponibile	0	0	0	0,00%	3/08/2009
<i>Serbia (fără Kosovo)</i>	7 334 935	108 193 (2002)	400 000	800 000	600 000	8,18%	14/09/2010
<i>Elveția</i>	7 581 520	Nu există date disponibile	25 000	35 000	30 000	0,40%	14/09/2010
<i>Turcia</i>	71 892 807	4 656 (1945)	500 000	5 000 000	2 750 000	3,83%	14/09/2010
<i>Ucraina</i>	45 994 287	47 917 (2001)	120 000	400 000	260 000	0,57%	14/09/2010
Total non-UE					5 084 100	1,63%	
Total în Europa					11 256 900		

* conform Rezoluției 1244/99 a Consiliului de Securitate al ONU.